

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД

КАТЕДРА „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ”

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

(ПРОФ. Д-Р ВАСИЛ ЖЕЧЕВ)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По дисциплината:	ЛИДЕРСТВО И ЛИДЕРСКИ КОМПЕТЕНЦИИ
Включена като	ИЗБИРАЕМА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
В учебния план на специалност:	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ
Професионално направление:	АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Образователно-квалификационна степен:	ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР
Срок на обучение	ШЕСТ СЕМЕСТЪРА
Форма на обучение	ЗАДОЧНА
Катедра, осигуряваща обучението	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ

**БЛАГОЕВГРАД
2020**

I. ИЗВАДКА ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	III	2	15	3	
а) лекции	III	2	15		
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	III		75		
Крайно оценяване	III			3	Писмен изпит

II. АНОТАЦИЯ

Лекционният курс по дисциплината “Лидерство и лидерски компетенции” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес администрация”. В структурно отношение обхваща основни теоретико- методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните теории за лидерството..

Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите-професионални бакалаври по проблемите свързани с формирането на лидерски качества и прилагането на лидерските стилове и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка без да дублира основни въпроси, които са предмет на други учебни дисциплини и главно на “Основи на управлението” и “Стратегическо управление”.

Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са:

1. Да се дадат основни познания за същността на лидерството и лидерските качества.
2. Да се разширят подготовката и знанията на студентите по проблемите свързани с прилагането на лидерските стилове .
3. Да се усвои методиката на разработване на концепция за развитие на лидерски качества на организационния лидер.

Методи на преподаване: За да осигури качествено обучение на студентите, дисциплината “Лидерство и лидерски компетенции” съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми и самостоятелна работа под формата на курсова работа. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на контролни проверки, тестове, обсъждане на казуси и писмен изпит за проверка на знанията.

Очаквани резултати: След преминаване на курса по дисциплината студентите трябва да са придобили основни знания и умения да разработват концепция за развитие на лидерски качества на организационния лидер, което е особено важно с оглед бъдещата им реализация.

Необходими предходни знания - Доброто усвояване на материята, предвидена в основните теми на настоящата учебна програма е обусловено от предшестваща сериозна подготовка по дисциплините “Основи на управлението”, “Стратегическо управление”, “Маркетинг” и др.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

А. ЛЕКЦИИ

ЦЕЛ: ЗАПОЗНАВАНЕ С ОСНОВНИ ВЪПРОСИ ЗА СЪЩНОСТТА, НА ЛИДЕРСТВОТО, ЛИДЕРСКИТЕ СТИЛОВЕ И ЛИДЕРСКИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- ◆ Студентите да усвоят основните термини и понятия свързани със същността на лидерството, лидерските стилове и лидерските качества.
- ◆ Изграждане на умения за разработване на концепция за развитие на лидерски качества на организационния лидер.

№	Тема	Лекции
1.	Същност на лидерството. Лидерство и потребности	1
2.	Специфика на организационното лидерство	1
3.	Изисквания към организационното лидерство в съвременните социално-икономически условия	1
4.	Сходства и различия между лидера и мениджъра	1
5.	Лидерски компетенции и умения	1
6.	Лидерските стилове като различни мениджърски подходи	1
7.	Теория на чертите. Ситуационна теория	1
8.	Личностно – ситуативна теория	1
9	Теория на взаимодействията и очакванията	1
10	Хуманистични теории	1
11	Теории на обмена. Мотивационни теории	1
12	Теория за лидерските роли	1
13	Синтетична (комплексна) теория за лидерството	1
14	Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя.	1
15	Концепция за развитие на лидерските компетенции на организационния лидер	1
	ОБЩО ЛЕКЦИИ	15

I. ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

Филипова, М., Лидерството в променящия се свят, Изд. ЧВУ – „Колеж по туризъм“ – Благоевград, 2016

Филипова, М., Лидерство и лидерски компетенции в туризма, Унив. Изд., „Н. Рилски“, Благоевград, 2015

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Халчева Т., И. Стоянов, Лидерство и мотивация в управлението, Изд „Авангард Прима“, С., 2013г.

Ушева, М., Позитивно лидерство, Унив. Изд „Н. Рилски“, Благоевград, 2010г.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1)ОРГАНИЗАЦИЯ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал.

2) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗВЪНАУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, черпене на информация от Интернет, проучвания във фирми, подготовка за тестове и контролни проверки на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададени теми за предстоящи семинарни занятия. На студентите се възлага самостоятелно разработване на курсови работи по списък с примерни теми. Курсовите работи се защитават.

Голям процент от извънаудиторна заетост се предвижда и за подготовка и явяване на семестриален изпит по дисциплината.

V. ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на наредба №21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой кредити по дисциплината е 3. Семестриалната заверка се получава при спазване на условията на правилниците и вътрешните наредби на Колеж по туризъм - Благоевград и предаване на разработената курсова работа.

2) ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

✓ Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността на студентите..

Критерии за оценяване:

- качество и задълбоченост на писмената разработка;
- умение за представяне и успешна защита на разработките и заложените в тях тези;
- демонстриране на знания, умения и компетентност;
- умение за самостоятелна работа при извънаудиторната заетост.

Система от критерии за оценка:

№ по ред	Оценявани дейности	Диференциране на дейностите	Максимален брой точки
1.	Участие в дискусии	по 1 точка за участие в обсъждания за всеки час.	15
2.	Разработване на курсова работа	1.Разработване на бизнес- план на конкретна фирма	28
3.	Тестове за проверка на текущите знания	Провеждане на 1 тест с максимален брой точки на тест – 5.	5
4.	Решаване на казуси	4 казуса по 3 точки на един казус	12
5.	Контролни проверки	Провеждане на две контролни проверки с максимален брой точки на една проверка - 5	10
	Писмен изпит	Оценяване на постигнатите резултати от изпита.	30

Окончателна оценка: студентите получават оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:

При среден резултат от набрани точки по всички критерии по-малко	Слаб 2
--	--------

от 50 точки	
При сумарен брой от 51-60 точки	Среден 3
При сумарен брой от 61-74 точки	Добър 4
При сумарен брой от 75-90 точки	Много добър 5
При сумарен брой от 90-100 точки	Отличен 6

Студентите се допускат до семестриален изпит при набрани минимум 50 точки.

Крайната оценка се оформя, съгласно приложената таблица по-горе в деня на изпита.

Студентите, получили най-малко 51 точки (51%) от контрола на знанията и уменията получават по 3 кредита, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички контролни работи, тестове, материали от изпита се съхраняват в предвидения от правилника за образователната дейност срок от 3 месеца.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

Автор на програмата:
проф. д-р Милена Филипова

Статут: на втори трудов договор
Година на въвеждане на програмата: 2020

Приети изменения на учебната програма на катедрен съвет на катедра «Бизнес администрация» - Протокол 3/04.03.2020 г.

Ръководител катедра «Бизнес администрация»:
(проф. д-р Р. Димитрова)